

Juiste klimaat voor handelscontacten is geschapen

Taiwan in de ban van groen

In de Taiwanese hoofdstad Taipei wordt momenteel de 2010 Taipei International Flora Exposition gehouden. Het is de eerste wereldtuinbouwtentoonstelling in Taiwan en Nederland pakt in het ruim 90 hectare grote park uit met een grote inzending. De tuin draagt bij tot kennisuitwisseling met Taiwan.

De Nederlandse inzending, die is ontworpen door Niek Roozen van het gelijknamige tuin- en landschapsarchitectenbureau in Weesp, staat in het teken van de Groene Stad. Onder die noemer pleit Plant Publicity Holland (PPH) al tien jaar voor goede groenvoorzieningen in de steden. Deze Nederlandse promotie-organisatie voor boomkwekerijproducten doet dat in binnen- en buitenland en krijgt hierbij de laatste jaren steun van andere sierteeltsectoren zoals bloembollen en bloemen en de Nederlandse overheid. De

tentoonstelling in Taipei – gesteund door de organisaties van de Nederlandse sierteeltsectoren (PPH, BBH en IBC) en het ministerie van EL&I- vormt de aanleiding om de boodschap rond de Groene Stad ook in Taiwan uit te dragen. “Dit terwijl een stad als Taipei reeds over hoogwaardige groenvoorzieningen beschikt”, zegt Doeke Faber, voorzitter van de overkoepelende internationale organisatie van tuinbouwproducenten, de AIPH. Deze organisatie is tevens de naamgever die een expo zoals in Taipei van het officiële

predicaat ‘wereldtuinbouwtentoonstelling’ voorziet. De AIPH omarmt de doelstellingen van de Groene Stad en heeft die met verve uitgedragen tijdens het congres dat ter gelegenheid van de opening van de Taipei expo in november 2010 is gehouden. Het Nederlandse paviljoen toont bezoekers de verschillende functies van groen in en om de stad: groen draagt bij aan gezondheid en welzijn van stedelingen en vergroot de economische waarde van gebieden.

Bescheidenheid past

Het hoogwaardige groen dat Taipei en ook andere Taiwanese steden kenmerkt, deed Faber aarzelen of het überhaupt gepast was om de gastheren in dat land de les te lezen. Hij had even het gevoel dat het water naar de zee dragen was.

Die twijfel heeft snel plaats gemaakt voor enthousiasme. Want juist doordat Taiwan

Particuliere verkoop in Tianwei.

reeds zo nadrukkelijk bezig is met de rol van groen in de stedelijke omgeving, vindt het gedachtegoed van de Groene Stad in dit land een uitstekende voedingsbodem. Faber is nog een keer terug geweest voor het geven van hoorcolleges over dit onderwerp aan de meest prestigieuze universiteit van Taiwan (Taiwan National University). En daarbij blijft het niet, want er staat nog meer onder de noemer Groene Stad te gebeuren. Het groen in de Taiwanese steden kan mede floreren omdat het land economisch gezien de wind mee heeft. Het bruist van de bouwactiviteiten, de boomkwekerijsector heeft moeite om aan de groeiende vraag naar plantmateriaal te voldoen, zo bleek tijdens een bezoek aan Taiwan's belangrijkste sierteeltcentrum Tianwei.

'Om de hoek van de deur'

Niet alleen groeit de thuismarkt voor boomkwekerijproducten, ook de Volksrepubliek China trekt er in toenemende mate aan. De Chinese markt ligt in tegenstelling tot Europa 'om de hoek van de deur'. Nederland en andere landen in deze regio waren ooit tot op zekere hoogte interessant voor de Taiwanese kwekers. Maar gezien de afstand en de sterk groeiende vraag vanuit China heeft de export naar Europa zijn glans doen verliezen. De Volksrepubliek vraagt niet in de laatste plaats om grote maten. De boomkwekerij in Taiwan is echter traditioneel ingesteld. Weinig bedrijven hebben zich gespecialiseerd. Groothandelsactiviteiten en particuliere verkoop lopen binnen de ondernemingen geruisloos in elkaar over. Veel kwekerijen kenmerken zich verder door een breed aanbod. Grootschalige teelten zijn er nauwelijks te vinden.

Het snel opschalen van de productie om aan de groeiende binnenlandse vraag te voldoen en de Chinese markt op een goede manier te kunnen bedienen, zal daarom moeizaam zijn. Liggen hier kansen voor de Nederlandse ondernemers om samen met Taiwanese tegenspelers die grootschaliger productie op te pakken? Het zou kunnen. Nederlanders

Groentransport.

'Grootschalige teelten zijn in Taiwan nauwelijks te vinden'

staan in Taiwan bekend als mensen waarmee het goed zaken doen is. Taiwanese zijn handels-minded. 'Net als de Nederlander', wordt er dan gezegd.

Taiwan lijkt op Nederland

Van Taiwanese kant wordt vaak gewezen op de overeenkomsten met Nederland. Het eiland is van noord naar zuid ongeveer 500 km lang. Op z'n breedst is het 180 km. De oppervlakte is min of meer vergelijkbaar met die van Nederland. Heet ons land dichtbevolkt te zijn, Taiwan is dat zeker. Het land telt 23 miljoen inwoners. Die wonen vooral in het westen van het eiland. Bergen in het oosten maken dat minder dan de helft van de oppervlakte van het eiland zich eigent voor stedelijke bebouwing en voor de land- en tuinbouw. Nauwere samenwerking op het gebied van de sierteelt wordt in Taiwan ook gezien in het licht van de nog steeds groeiende handel tussen dat land en China. Vooral sinds de vroegere burgemeester van Taipei in mei 2008 tot president werd gekozen, is in de van oudsher gespannen verhoudingen met China een periode van dooi ingetreden. Ondanks alle spanningen van toen was

Taiwan al geruime tijd een bijzonder grote investeerder in China. De laatste paar jaar is dat alleen maar meer geworden. Aan het investeren in de Volksrepubliek doet de Taiwanese sierteelt driftig mee, met de orchideeënteelt voorop. De productie daarvan vormt min of meer de ruggengraat van de sierteelt in Taiwan en is in vergelijking met andere teelten het sterkst ontwikkeld. Veel vooraanstaande orchideeënkwekerijen hebben productiefaciliteiten op het vasteland van China, zoals de Volksrepubliek in het dagelijkse taalgebruik van de Taiwanese vaak heet.

Samen naar China

De Taiwanese orchideeënwelt en ook die van de anthuriumteelt hebben al banden met Nederland. Ons land betreft bijvoorbeeld uitgangsmateriaal voor beide teelten uit Taiwan. Producenten op dit gebied opperden al tijdens de eerste Nederlandse handelsdelegatie op het gebied van de sierteelt in 2005 voor meer samenwerking met Nederland om de Chinese markt nog beter te kunnen bespelen. Daarbij werd er vanuit Taiwanese kant op gewezen dat Taiwan zeer nadrukkelijk aanwezig is in de Volksrepu-

blik. Door de onderlinge banden sterk aan te halen, krijgen Nederlandse ondernemers in de ogen van de Taiwanese via die weg een perfecte toegang tot de Chinese markt. Dit model van zakendoen met China via Taiwan zou in de andere sierteeltsectoren ook opgeld kunnen doen, waaronder de boomkwekerij. Hierbij dient gelijk de kanttekening te worden geplaatst dat het begrip boomkwekerij in Taiwan een andere invulling kent dan in ons land. Dat heeft alles te maken met het klimaat. Veel bomen en heesters die het openbare groen en de tuinen in dat land sieren, kennen wij als kamerplanten. Neem de meest toegepaste laanboom in Taipei. Dat is de *Ficus macrocarpa*. In Nederland is die ficus ook volop te vinden... als bonsaiboompje. Wanneer wordt gesteld dat China trekt aan de Taiwanese bomen en heesters, geldt dat zeker ook voor al dat kamerplantachtige materiaal. Taiwanese

Kwaliteitsgroen in Taipei.

aanhangende grond van een beperkt aantal sierteeltproducten wel naar Nederland kunnen uitvoeren - waaronder *Pachira* - is dat omgekeerd bij geen enkele soort mogelijk. Wel is het in bepaalde gevallen toegestaan om jong plantmateriaal naar Taiwan te exporteren dat is geworteld in andere groeimedia dan potgrond. Voor anthurium is er zelfs een protocol opgesteld dat de export van jonge planten regelt.

Geen potgrond

Eveneens opvallend bij een bezoek aan het sierteeltcentrum Tianwei is de potgrond. Of beter gezegd het niet gebruikmaken van de luchtige, groeizame potgrondmengsels die

kwekers. Een exporteur in sierteeltcentrum Tianwei nuanceert dit enigszins en zegt hierover: "Soms kan het wel, de andere keer kan het niet. Er zit een bepaalde willekeur in. Hebben we echter eenmaal voor een partij een exportvergunning, dan is het ons nog nooit gebeurd dat die alsnog aan de grens werd tegengehouden."

Zendingswerk

Tien tegen een dat het werken met de in Nederland toegepaste potgrondmengsels voor de Taiwanese kwekers groeiwinst oplevert. Hier lijkt zendingswerk te zijn voor de Nederlandse potgrondproducenten. Minder gewicht vertaalt zich immers ook door in lagere transport- en exportkosten. Zijn het ook Nederlandse boomteeltvoorlichters die Taiwanese boomkwekers wegwijs maken in de sterk gespecialiseerde productiesystemen voor buitenteelten? In het kielzog van die advisering ontstaan ook exportkansen voor de leveranciers van dergelijke systemen.

Terugkomend op de opmerking van AIPH-voorzitter Doeke Faber dat ons land Taiwan weinig hoeft te vertellen als het gaat om hoogwaardig groen, is het de vraag of de Taiwanese kweker zit te wachten op Nederlandse knowhow. Het gros van de kwekers is traditioneel ingesteld. Als ze echter de sterk groeiende thuismarkt willen blijven beleveren én ook nog eens een slag willen slaan in China, dan is een verregeande *upgrade* van de teelt in Taiwan onontkoombaar. Door initiatieven als de Groene Stad en de inbreng die ons land heeft gehad in de expo in Taipei, is een klimaat geschapen waarin Nederlandse initiatieven in Taiwan kunnen floreren. De 'groene' link tussen beide landen op dit gebied ligt er.

Gert Stiekema, LNV-Raad Zuid-Korea

‘Virusvrij uitgangsmateriaal is een paradepaardje van de Nederlandse sierteelt’

kwekers die samenwerking bepleiten om de Chinese markt te veroveren, bedoelen dat sierteeltbreed.

Een van de punten waarop samenwerking mogelijk lijkt, is de levering van gezond, virusvrij uitgangsmateriaal. Wie namelijk rondkijkt op Taiwanese kwekerijen treft veel plantmateriaal aan dat besmet is met virussen. Dat levert hoe dan ook productieverlies op. Met virusvrij uitgangsmateriaal - een van de paradepaardjes van de Nederlandse sierteelt - kan de Taiwanese kweker een kwaliteitslag slaan. Op zich kan dat materiaal naar Taiwan worden geëxporteerd, zolang er maar geen (pot)grond mee gaat. Waar Taiwanese kwekers plantmateriaal met

op elke Nederlandse kwekerij zijn te vinden. De kwekers in Tianwei werken met lokaal voorkomende klei. Gevolg is dat de kluiten van bomen en de containers waarin heesters worden gekweekt, veel zwaarder zijn dan wij gewend zijn. De afnemers zouden met het oog op de hergroei van het plantmateriaal aan die manier van kweken de voorkeur geven. Hier en daar is wel een *big bag* met veen te ontdekken, maar die zijn naar verluidt rechtstreeks afkomstig uit de Baltische staten.

De loodzware kluiten en containers gaan ook naar China. Want de Taiwanese kwekers kunnen hun planten mét grond naar dat land exporteren; dit in tegenstelling tot Europese